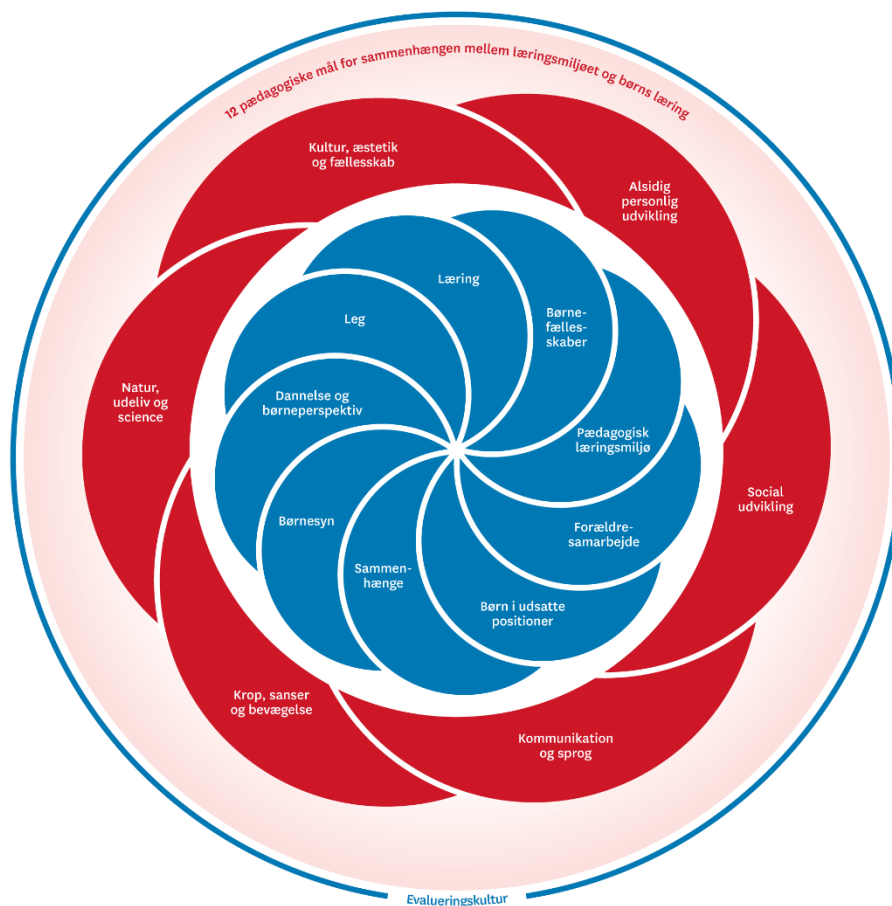

Dagtilbudsområde
Nord 2022

Pædagogisk Læreplan 2022-2024 Børnehuset Engen

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner, med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Dagtilbudsområde Nord

Dagtilbudsområde Nord består af Dagplejen Nord, 5 integrerede dagtilbud: Idrætsinstitutionen Aktivarius, Børnehuset Engen, Eventyrhuset, Børnehuset Kløvergården og Børnehuset Regnbuen. 1 vuggestue, Vuggestuen Toppen, og 1 børnehave, Raklev børnehave.

Vi har en fælles områdeforældrebestyrelse og et fælles MED udvalg. Områdeforældrebestyrelsens styrelsesvedtægter findes her:

<https://www.kalundborg.dk/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiler%2fFILER+--+HOVEDSITE%2fFiler-Borger%2fFiler-Boern+unge+familie%2fstyrelsesvedt%c3%a6gt+for+dagtilbud+i+Kalundborg+Kommune.pdf>

Børnehuset Engen - Hvem er vi:

Børnehuset Engen er beliggende i et dejligt og roligt parcelhuskvarter i udkanten af Kalundborg by ud til marker og skov. Vi ligger tæt på Årby skole, som vi har et tæt samarbejde med i overgangen fra børnehave til skole.

Børnehuset Engen er en integreret institution med 24 vuggestuebørn og 54 børnehalebørn. Vuggestuens 24 børn er fordelt på 3 stuer, med i alt 3 pædagoger, 1 pædagogisk medhjælper og 1 pædagogisk assistent tilknyttet. Børnehavens 54 børn er fordelt på 3 stuer, hvor en af stuerne er førskolegruppe. Børnehaven har i alt 5 pædagoger og 1 pædagogisk medhjælper tilknyttet. Derudover har vi ca. hver ½ år en pædagog studerende tilknyttet. Vuggestue og børnehave er fordelt i to huse med hver deres tilhørende indgang og legeplads.

I begge huse arbejdes der på tværs af stuerne i mindre grupper ift. alder og i det omfang, det giver mening ift. det enkelte barns trivsel og udvikling. I førskolegruppen arbejdes der særligt med skoleforberedende lege, aktiviteter og opgaver.

Engen har flere gode legepladser der indbyder til leg, fordybelse og motorisk udvikling. Legepladserne har niveauforskelle, træer og buske, fodboldbane af halmballer, rutschebaner, motorikbaner, cykel-område, legehuse, gynger, sandkasser og bålhytte. Vi holder meget af udelivet på vores skønne legepladser og i nærområdets skove og marker. Førskolegruppen er på tur til Årby skole hver torsdag, hvor de har gymnastik og efterfølgende spising i deres SFO. Derudover har vi hver onsdag besøg af musikpædagog fra musisk skole i Kalundborg.

Det fælles pædagogiske grundlag for Dagtilbudsområde NORD.

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag for Dagtilbudsområde Nord, samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammen-hængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring. Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse, den tilhørende bekendtgørelse, Kalundborg kommunes Børne og Unge politik samt dagtilbudsstrategi.

Det pædagogiske grundlag, giver fælles afsæt for det pædagogiske personale, i områdets dagtilbud, og omhandler en fælles forståelse af bl.a. børnesyn, dannelse, børneperspektiv, leg, læring, og børnefællesskaber. Det pædagogiske grundlag er fundamentet for arbejdet med læreplanstemaerne og læringsmålene.

Børnesyn.

Børn opfattes som aktive individer med kompetencer, og som medskabere af eget liv og læring. Børn er en del af fællesskabet, og har tilknytning til andre børn og voksne.

Dagtilbuddene understøtter det gode børneliv og beskytter børns ret til at være børn og til at udvikle sig i forskelligt tempo, ved at skabe brede læringsmiljøer.

I Engen arbejder vi ud fra ideen om, at alle børn er en vigtig del af det fælles puslespil, hvor alle børn har en værdi i sig selv, og at alle børn har ret til at blive set og hørt. Vi bestræber os altid på at anerkende barnets initiativer, ideer og relationer i det daglige og vise det, at dets mening og initiativer er vigtige for os. Vi har en tro på, at alle børn vil og kan, det viser vi bl.a. i begejstring over, at barnet selv kan tage sko på i børnehaven, eller at det lille vuggestuebarn har lært at kravle op på stolen selv. Børnesynet er bl.a. en stor faktor i vores udarbejdet måltidspædagogik, som er lavet ud fra, at måltidet skal være en god læringsoplevelse, hvor børnenes stemme bliver hørt.

Dannelse og børneperspektiv

Dannelse er viden og værdier der er forankret i børns personlighed og som børn automatisk bruger når de skal begå sig i verden. Dannelse sker i med- og modspil med andre.

Børn skal opleve sig set, hørt, anerkendt og medinddraget i hverdagen.

Børn inviteres til at være aktivt deltagende og medbestemmende, som led i at give børnene en forståelse for- og oplevelse af demokrati.

I Engen er der fokus på den generelle fællesskabs- og ansvarsfølelse i flere af dagens gøremål. Det ses f.eks. i vores daglige måde at gå til børn, tale med børn og understøtte børn i den måde, de bruger hinanden på i større og mindre fællesskaber, f.eks. ved at skulle vente på tur og lytte til hinanden. Vi anerkender børns forskelligheder i tilgangen til fællesskabet ved at være anerkendende og nærværende voksne og medinddrage børn i dagligdagens store og små læringsrum og danne medansvar for deres egen dannelse, trivsel og udvikling. I hele Engen arbejder vi bl.a. med fri for mobberi, som er med til at udvikle børnenes evne til at lytte og udtrykke deres egne følelser og behov, hvilket er med til at bidrage til fællesskabet. Vi arbejder f.eks. i førskolegruppen ud fra de 4 værdier: tolerance, respekt, mod og omsorg, som er med til at give børnene en større dannelsesforståelse, inden de fortsætter deres videre institutions- og skoleliv. Det er vigtigt for os i Engen, at børnenes ideer i lege- og læringsmiljøer bliver taget alvorligt, så de har en følelse af, at Børnehuset Engen er deres sted. Derfor har vi bl.a. arbejdet med børneinterviews, samt udtryk gennem foto, hvor børnene fik mulighed for at sætte ord på deres dagligdag. Det gav anledning til ændringer i pædagogisk praksis. En forudsætning for en god start og en god afslutning på dagen for os og børnene er, at vi siger godmorgen og farvel, til hinanden. Det er med til at skabe gode og sunde rammer for børnene og fremmer fællesskabet på den enkelte stue og i hele institutionen.

Legen

Legen har værdi i sig selv og er grundlæggende for børns trivsel, udvikling, læring og dannelse. Der tages afsæt i legens værdifulde indhold og betydning. Legen understøttes ved bevidste valg af materialer og rekvisitter i ude- og inde miljøet, og af det pædagogiske personale.

Legen har en stor værdi i sig selv. Børns spontane og rammesatte leg skaber grundlag for barnets fantasi, kreativitet, udvikling, sociale kompetencer osv. Legen har en særlig betydning igennem hele barnets liv, og det er vores opgave at understøtte denne leg, så alle børn er medinddraget i legefællesskaber, hvor de har mulighed for at skabe. Vi er opmærksomme på, at børnene i Engen skal have lige muligheder for leg både inde og ude. Derfor er der bl.a. udarbejdet en legepladspædagogik, hvor fokus er på forskellige legekasser med rekvisitter og temaer, så barnets fantasi og kreativitet kan blive udfordret og udviklet, og legen kan opstå. Det er vigtigt for os, at børnenes spontane leg ligeledes er i fokus, hvor vi som pædagoger understøtter legens udvikling. Dette gør vi bl.a. ved at sætte ord på, være medskabende, hjælpe med rekvisitter osv. Ud fra det enkelte barns udvikling laver vi ligeledes lege, som tilgodeser barnets behov. Dette kan f.eks. være en motorikbane, som barnet kan lege på. Vi arbejder altid ud fra et perspektiv om at fremme og understøtte barnets leg i dagligdagen.

Læring

Læring forstås bredt og sker f.eks. gennem leg, i relationer, planlagte aktiviteter, daglige rutiner udforskning af naturen og ved at blive udfordret.

Det pædagogiske personale har en intention og et mål for barnets og børnegruppens læring.

Der tages udgangspunkt i børns forskellige vilkår, kompetencer og nærmeste udviklingszone.

Læringsmuligheder skabes over hele dagen i Engen. Det ses både i vokseninitieret- og børneinitieret aktiviteter samt i alle dagens rutinesituationer. Børnene skal medinddrages og være aktiv deltagende i dagens gøremål, hvor vidt det f.eks. er måltid, garderobe, musik, leg osv. Det pædagogiske personale går foran, ved siden af og bagved barnet ud fra barnets nærmeste udviklingszone (NUZO), så barnet understøttes ud fra dets nuværende udviklingstrin. Det giver barnet den bedste betingelse for læringsmulighed.

Vi har fokus på læringsprocessen frem for resultatet. Det ses f.eks. i gåturen, hvor det på forhånd er aftalt, at der skal findes dyr, undervejs bliver børnene optaget af "troidene" i skoven, og det nye fokus er nu troidene. Det er vigtigt at følge barnets spor, så barnet får de små succesoplevelser og derved bliver styrket i troen på sig selv.

Børnefællesskaber

Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber. Relationer og venskaber er afgørende for børns trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Det pædagogiske personale har fokus på balancen mellem det enkelte barn og fællesskabet.

Børnefællesskaber i Engen har stor betydning for barnets trivsel, udvikling, dannelse og læring. Det pædagogiske personale i Engen vil understøtte barnets deltagelsesmuligheder, igennem gode og trygge rammer som i f.eks. børne- og vokseninitieret lege. Dette ses f.eks. i lege- og læringsmiljøer inde som ude, samt i alle dagens rutinesituationer. Har vi et barn, som opleves ekskluderet fra børnefællesskabet, vil vi gå foran barnet og give barnet strategier og støtte, så det kan indgå i fællesskabet. Børnene skal føle sig værdsat og som en del af et større fællesskab. I løbet af dagen mødes børnene på tværs af stuer, så de har mulighed for at indgå i relationer på tværs af alder og køn.

Pædagogisk læringsmiljø

Dagtilbuddet betragtes som et læringsmiljø, hvor hverdagslivet danner ramme for børnenes læring og læringsprocesser. Læringsmiljøet dækker hele dagen, inkl. rutinemæssige aktiviteter, planlagte aktiviteter såvel som lege, børnene selv tager initiativ til.

Børn lærer og udvikler kompetencer i alle de kontekster, de indgår i, i løbet af dagen. De pædagogiske rutiner rummer rig mulighed for at styrke børnenes læring og læringsprocesser. Rutiner er betydningsfulde, idet de er daglige, tilbagevendende og vedvarende.

Læringsmiljøerne skal være fleksible, så det skaber muligheder for børnegruppens nuværende udvikling, trivsel og dannelse. I børnehaven planlægges aktiviteter i lille-mellem og førskolegruppen, eller også planlægges aktiviteter ud fra børnenes udviklingsstrin. Her benyttes bl.a. sprogtrappen, for at vurdere, hvor barnets nærmeste udviklingszone er. I vuggestuen deles børnene ligeledes op i grupper efter trivsel og udviklingsbehov. Vi tilstræber, at børnene er delt op i grupper om formiddagen, da de på den måde får det bedste udbytte af leg- og læringsaktivitet. Vi arbejder ud fra, at der igennem dagen er forskellige tilbud, der rammer børnene.

Stuerne:

På stuerne findes forskellige lege- og læringsmiljøer bl.a. køkken/hjem afdeling, konstruktionslege, læsehjørner, hule osv.

Læringsmiljøerne på stuerne er dynamiske ud fra barnets ønsker og udviklingsbehov. Vi tilstræber, at barnets stemme også har en værdi. På stuerne er der ligeledes mulighed for at fordybe sig i diverse kreative projekter, øve puslespil og spil samt mange andre ting.

Garderøber:

Garderoben benyttes især til at øve selvhjulpethed. Børnene øver dagligt i af- og påklædning, de kan og vil selv – vi anerkender med "high five" og begejstring når det lykkes. Børnene får hjælpen efter behov. Garderøberne benyttes ligeledes som lege- og læringsmiljø. Her kan der læses bog, leges skole, laves motorikbaner osv.

Gangene:

Gangene benyttes i vuggestuen til at køre med "Wheely bugs" og andre køretøjer. Gangene bruges især til opdeling i mindre grupper.

Motorikrum (vuggestuen):

Motorikrummet benyttes til flere lege- og læringsaktiviteter som: Motorik, musik og legerum. Hver tirsdag har vuggestuen musik fra musisk skole, hvor de danser og synger. Rummet lægger derudover op til forskellige motorikbaner, boldlege og konstruktionslege.

Legepladsen:

Legepladsen indbyder til flere forskellige slags legemiljøer. Der er gynger, rutsjebane, karrusel, tog til leg og motorik, legehuse, klatretårn og derudover findes i børnehaven også Danmarks største sandkasse. Her boltrer børnene sig med bl.a. at grave huller, som bliver til hjem, sofaer, tårne, tunneller osv. På legepladsen findes også udhæng, hvor børnene kan sidde i alt slags vejr. Her er der mulighed for flere kreative og

fordybelsesprojekter. Børnehaven har forskellige legekasser, som kan medbringes på legepladsen. F.eks. en rollelegskasse med brandmand og heste.

Marken:

Marken er et åbent land. Her er der mulighed for, at børnene kan boltre sig, som de synes. Der er rig mulighed for at gå på opdagelse i naturen og opstarte forskellige rollelege. På marken findes ligeledes bålhytte og bålplads, som benyttes til at lave mad, synge sange, fejre Sankt Hans og lave dialogisk læsning. Derudover findes også vores fodboldbane, hvor der både bliver spillet bold, men også leget fælleslege som "alle mine kyllinger". På marken findes også vores "fra jord til bord" kasser, hvor mellemgruppen hvert år planter, sår og passer afgrøder.

Cykelbanen:

Cykelbanen bruges primært til cykler og andre køretøjer. Men kan også benyttes til diverse lege.

Samarbejde med forældre om børns læring

Forældre og dagtilbud har et fælles ansvar for barnets trivsel, læring og udvikling.

Forældresamarbejdet er præget af åbenhed og dialog.

Dagtilbuddet, finder sammen med forældrene, frem til hvordan barnets trivsel, udvikling og læring fremmes.

Forældresamarbejdet foregår på forskellige niveauer:

- Det formelle som forældrebestyrelse, forældremøder og samtaler
- Jævnlig kommunikation om barnet
- Det uformelle ved sociale sammenkomster
- Sparring i forhold til det enkelte barn, forældres behov og dagtilbuddets behov.

Et godt samarbejde med gensidig, åben dialog og information mellem forældre og vores børnehus er en forudsætning for trivsel og udvikling. Derfor er forældrene vores vigtigste samarbejdspartnere.

Når et barn bliver indskrevet i vores Børnehus, inviteres forældre og barn til en opstarts samtale, hvor vi vil fortælle om vores hus, hverdagen og vores rutiner. I samtalen vil vi ligeledes høre om barnets første levetid, om hvad barnet kan lide, og det aftales, hvordan opstarten skal foregå.

Efter barnet har gået i Engen i ca. 3-4 måneder, bliver forældrene inviteret til 3 måneders samtale, hvor barnets opstart drøftes.

Når barnet fylder 2 og 4 år, inviteres forældre ligeledes til en kort samtale, hvor barnets trivsel og udvikling drøftes. Forældre er altid velkomne til at bede om et ekstra møde, hvis de har behov for en samtale omkring deres barns trivsel og udvikling.

I overgangen fra børnehaven til skole tilbydes forældre en afsluttende samtale med stuepædagogerne. Fokus på mødet er at drøfte barnets nuværende udvikling og dets nye kapitel i livet.

Der afholdes samarbejds møder med forældre, hvis det pædagogiske personale vurderer, at barnet har behov for en ekstra indsats. Her kan inviteres pædagogisk psykologisk rådgivning som: logopæd, psykolog og fysioterapeut. Derudover kan sagsbehandler fra børn og familie deltage.

Vi er bevidste om at være nærværende og dialogbaseret på daglig basis i kontakten med forældre for at etablere og have et tæt samarbejde omkring deres barn.

Aula er vores online platform som vi benytter os af dagligt. Her dokumenteres børnenes dagligdag, i både billeder og skriftlige opslag. Samtidig benyttes aula til samarbejde med forældre, og videregivelse af vigtig information. Aula benyttes ligeledes til børnenes "komme/gå" tider og sovetider i vuggestuen.

Børn i udsatte positioner

Det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så deres trivsel, læring udvikling og dannelse fremmes. Alle børn skal opleve, at de er værdifulde for fællesskabet.

Alle børn skal føle sig værdifuldt og som en del af fællesskabet i et trygt læringsmiljø. Vores fokus ligger altid på barnets nærmeste udviklingszone (NUZO), så barnet får den støtte og guidning i hverdagen, som det har behov for. Vi er opmærksomme på, at det for nogle børn tager lidt længere tid at opnå det forventet udviklingstrin. Vi arbejder med et anerkendende og inkluderende blik på det enkelte barn og hele børnegruppen. Dette for at åbne lige deltagelsesmuligheder for alle, uanset udgangspunktet for udvikling. Det er vigtigt, at alle børn får chancen for at mærke succesen i hverdagen og så for de børn, hvor det er lidt sværere.

Hverdagen skal være struktureret og genkendelig for barnet i den udsatte position. Derfor anvendes der visuel forberedelse som bl.a. piktogrammer og time timer. Barnet forberedes igennem disse på dagens gang. Nogle børn har ligeledes behov for flere pauser i løbet af dagen, og dette får børnene mulighed for hos os. Pauserne bliver tilrettelagt efter barnets individuelle behov.

Vi har samarbejde med pædagogisk psykologisk rådgivning og børn og familie omkring de børn, der har behov for en ekstra indsats. Her tilrettelægges tiltag i samråd med forældre, så tiltagene er til stede både hjemme og i daginstitution. I Engen arbejdes der ud fra sprogtrappe og individuelle handleplaner.

Sammenhæng med Børnehaveklassen

I Kalundborg kommune har dagtilbud og skoler udarbejdet Mål og principper for overgangen fra børnehave til skole, samt beskrivelse af 10 skoleparathedskompetencer.

I kan finde Mål og principper for overgangen fra børnehave til skole her:

https://kalundborg.inst.dk/DOK.vdir/_da2/Dokumentarkiv%20-%20Hjemmeside%20-%20Kommune/Til%20menu/Fra%20b%C3%B8rnehavebarn%20til%20skolebarn%20-%20M%C3%A5l%20og%20principper%20for%20den%20gode%20overgang

https://kalundborg.inst.dk/DOK.vdir/_da2/Dokumentarkiv%20-%20Hjemmeside%20-%20Kommune/Til%20menu/Skoleparathedskompetencer%20-%20okt.%202019?PublicMenuNodeId=1227

I kan finde beskrivelse af 10 skoleparathedskompetencer her:

https://kalundborg.inst.dk/DOK.vdir/_da2/Dokumentarkiv%20-%20Hjemmeside%20-%20Kommune/Til%20menu/Skoleparathedskompetencer%20-%20okt.%202019?PublicMenuNodeId=1227

Med baggrund i materialet har dagtilbud og skoler udarbejdet, lokale aftaler om, hvordan overgangen skal foregå fra dagtilbud til skole.

I Engens børnehaven kommer de kommende skolebørn på samme stue (uglestuen). Børnene tilknyttes denne stue i august året før det starter i skole. Førskolegruppens aktiviteter har til formål at styrke det enkelte barns kompetencer ift. skolestart jf. De 10 skoleparathedskompetencer.

Vi samarbejder med Årby skole på flere områder. Bl.a. holdes der motionsdag med 0. klasse, børnegruppen går til gymnastik hver torsdag på skolen og hvert år afholdes der forældremøde, hvor en 0. classes lærer deltager. Her fortælles, bl.a. om forventninger til det kommende skolebarn og dets forældre.

Der afholdes årlige arrangementer, hvor de kommende skolebørn og deres forældre kommer på besøg på skolen. De kommende skolebørn tager på besøg i skolen i foråret inden deres skolestart og møder deres kommende nye klassekammerater. Her har de også mulighed for at besøge deres SFO.

I efteråret inviterer vi sommerens udmeldte børn til en gensynseftermiddag sammen med de nuværende kommende skolebørn.

Vi vil være i løbende dialog med skolen om, hvordan vi kan udvikle vores samarbejde.

I foråret, før barnet starter i skole, vil der blive afholdt overleveringsmøder med forældrene og skolerne. Her drøftes barnets trivsel, dannelse, læring og udvikling. Der drøftes bl.a. og så hvis barnet er i udsat position.

Inddragelse af lokalsamfundet

Vi arbejder aldersdifferentieret med barnets introduktion til lokalsamfundet og, også med husets tilknytning, placering og rolle i det lokale. Der planlægges jævnligt ture i skoven og i nærmiljøet, og vi benytter den lokale skole, hvor barnet får en tilknytning inden skolestart. De lokale foreninger bruger vores opslagstavler til reklame for diverse foreningsaktiviteter som f.eks. spejder, gymnastisk, musisk skole og Sankt Hans.

Vi samarbejder med Jægerforeningen om jagtarrangement for de ældste børn. Ligeledes får vi årligt besøg af brandbil og traktor. Den lokale kirke besøger vi til jul efter aftale med præsten.

Derudover samarbejder vi med Naturskolen, Kalundborg bibliotek, Biograf Den Blå Engel, Musisk skole mv.

Børnemiljø: arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Børnemiljø beskrives og vurderes ud fra:

Det fysiske miljø: de fysiske rammer inden- og udendørs, herunder sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold

Det psykiske miljø: hvordan børnene trives med og omgås hinanden og de voksne
Hvordan de voksne møder, taler og anerkender børnene.

Det æstetiske miljø: Hvordan man gennem sanserne opfatter eller påvirkes af noget, gennem den måde, hvorpå det føles, ser ud, smager, lyder og lugter.

Vi skal årligt gennemføre børnemiljøvurdering, hvor der er fokus på det fysiske, psykiske og æstetiske miljø i Børnehuset. Her inviteres en gruppe børn ind, hvor de svarer på forskellige spørgsmål.

Vi har fokus på den gode tone, den gode ven og fællesskabet. Vi er opmærksomme på, om alle børn er en del af fællesskabet og har nære relationer i deres institutionsliv. I et godt psykisk børnemiljø bidrager fællesskaber, venskaber, nærvær, anerkendelse, rummelighed, omsorg, tryghed, tillid og medbestemmelse til trivsel og en positiv hverdag. Vi vil forholde os nysgerrige og kritiske på om rummet kræver ændring for, at børnenes motivation og inspiration fastholdes i dagligdagen. Indretningen inde og ude skal udfordre børnenes sanser, fantasi og udvikling samt give børnene gode oplevelser. Vi vil have fokus på at inddrage børnenes perspektiv i højere grad end for nuværende ift. børnemiljøet ved f.eks. at lade børnene tage billeder af deres hverdag. Dette vil rette en opmærksomhed på, hvad børnene holder af og kan lide i Børnehuset og også det modsatte, hvilket kan målrette vores fremadrettede arbejde ift. udvikling af børnemiljøet.

De seks læreplanstemaer:

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder.

Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Alsidig personlig udvikling i Børnehuset Engen:

Børnene skal mødes af anerkendende og respektfulde voksne, som opfordrer børnene til at bruges deres stemme i hverdagen. På den måde bliver børnene inddraget og oplever at være betydningsfulde og medskabende af deres eget daginstitutionsliv. Det giver børnene mulighed for, at barnet får en oplevelse af, at andre børn også er betydelige i denne verden. Barnet skal understøttes i at være selvstændig og være en aktiv medspiller i f.eks. relationer. Alsidig personlig udvikling er med i alle temaer/rutiner, vi arbejder med over året.

Dette gøres bl.a. når:

- Vi siger godmorgen og farvel
- Vi arbejder med relationsdannelse og børnefællesskaber på tværs af alder og køn
- Vi går foran, ved siden af og bagved barnet i lege- og læringsmiljøer
- Vi arbejder med demokratiske processer, hvor barnets stemme har en værdi i sig selv
- Vi arbejder med læringsaktiviteter om os selv, som f.eks. ”hvem er jeg – hvem er du?”
- Vi inddrager barnet i praktiske gøremål i løbet af dagen, så barnet føler sig inddraget.
- Vi giver omsorg, som barnet spejler sig i. Barnet danner herigennem egen empati.

Social udvikling

“Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse

Social udvikling i Børnehuset Engen:

Den sociale udvikling sker gennem den empatiske og relationelle læring. Vi, som voksne, understøtter bl.a. ved at gå foran som eksempel i både mødet med børn, kollegaer og forældre. Vi er der for barnet og støtter og guider barnet kommunikativt i sociale sammenhænge, f.eks. i den svære start på leg, konflikthåndteringer, og når de hjælper og støtter hinanden i f.eks. garderoben. Barnet skal have kompetencer i at kunne sige til og fra i relationen, og vi understøtter dette ved at give barnet verbale- og nonverbale strategier. Vi arbejder på at skabe et trygt rum for børnene, hvor de kan udnytte hinandens ressourcer samt lære at tage hensyn til hinandens begrænsninger og forudsætninger.

Det ses bl.a. når:

- Vi arbejder med “fri for mobberi”
- Vi understøtter legefællesskaber på tværs af alder og køn.
- Vi har vekselvirkning af at gå foran, ved siden af og bagved barnet i legefællesskaber
- Vi arbejder med konflikthåndtering – vi italesætter og hjælper barnet til at sætte ord på. “du kan sige, du kan gøre”.
- Når vi arbejder med at skabe fælles opmærksomhed.

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Kommunikation og sprog i Børnehuset Engen:

Sprog og kommunikation er vigtige medspillere i børnenes liv. Sproget er altid til stede, både verbalt og nonverbalt. Der arbejdes kontinuerligt med sprog i alle hverdagens gøremål og aktiviteter såsom: rutinerne, i garderoben, ved madpakker og i både planlagte og spontane aktiviteter samt i børnenes egen og indbyrdes leg. Vi er lyttende, fortællende og er opmærksom på samværet i kommunikationen. Øjenkontakt, gestik og nysgerrighed er en vigtig faktor for sproget, derfor er vi ekstra opmærksomme på denne del.

Vi er i samarbejde med forældrene sproglige rollemodeller for børnene. Vi skal være nysgerrige og interesseret på deres perspektiver og historier, hvilket styrker børnenes narrative evner.

Det ses bl.a. når:

- Vi er nærværende og lyttende voksne
- Vi arbejder med dialogisk læsning, fagtesange, rim og remser, vendespil og billedlotteri.
- Vi arbejder med sprogtrapper, som udarbejdes 2x årligt.
- Vi afholder samarbejds møder med vores lokale logopæd.
- Vi samarbejder med vores sproglige konsulent, som udarbejder sprogforløb i samarbejde med os.
- Vi arbejder med piktogrammer. Det hjælper til at sætte ord og forståelse på hos børnene.
- Vi laver gentagelser, gentagelser og gentagelser.
- Vi som pædagogisk personale sætter ord på for børnene. F.eks. "du vil gerne have mere mælk."

Krop, sanser og bevægelse

“Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Krop, sanser og bevægelse i Børnehuset Engen:

Gennem kroppen lærer børn at erfarer den verden de lever i. Derfor er det vigtigt, at børnene hver dag bliver præsenteret for et miljø, som giver dem mulighed og lyst til at deltage. Det er ligeledes vigtigt, at vi som pædagogisk personale tør at gå foran børnene og vise dem vejen. Vi skal kravle, hoppe, danse, smage, dufte osv. så børnene tør at afprøve dem selv og deres krop.

I arbejdet med krop og bevægelse er selvhjulpethed en vigtig faktor. Igennem selvhjulpethed får børnene bygget deres selvværd og selvtillid op. De får en tro på dem selv, at de godt kan, hvilket vil give børnene en robusthed til deres videre institutions- og skoleliv.

Det ses bl.a. når:

- Vi arbejder med selvhjulpethed – børnene kan og vil selv. F.eks. sætte madkassen på plads.
- Vi opfordrer børnene til at prøve selv.
- Vi laver motorikbaner
- Vi laver motoriske udfordringer, både indendørs og udendørs. F.eks. selv kravle op på trap stolen, køre på løbecykler, sanseplader, danse osv.
- Vi går ture, hvor vi besøger nærmiljøet. Vi går på forskelligt underlag.
- Vi laver aktiviteter hvor vi kommer ned i tempo. F.eks. Yoga, stille musik, massage.
- Vi har leg på vores kuperet legepladsen, hvor børn får stimuleret deres motorik og sanser ved f.eks. at gynge, rutsje, smage på krydderurter og dufte til forskellige blomster.
- Vi arbejder med måltidspædagogik. Vi øver madmod, lader børnene være selvbestemmende over madpakke.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Natur, udeliv og science i Børnehuset Engen:

Naturen er et stort undersøgende og eksperimenterende rum for alle børn. Børnene gør deres første naturvidenskabelige erfaringer i naturen. Børnene skal være nysgerrige, undersøgende og sansende i naturen, hvilket sætter krav til os som pædagogisk personale. Vi er i naturen selv undrende og stiller spørgsmålstegn, så børnene selv får mulighed for at danne deres egne indtryk og erfaringer, og vi sammen kan finde en løsning eller et svar. Alle børn skal have lov at udforske naturen, uanset om de bor i byen eller på landet. Derfor forsøger vi i Engen at udforske naturen dagligt.

Det ses bl.a. når:

- Vi går ture i nærmiljøet, hvor vi besøger skove og markerne.
- Vi er undersøgende i skovbunden, hvor vi finder dyr, insekter, planter osv.
- Vi afholder blomstens dag 1x årligt, hvor vi planter blomster og krydderurter.
- Vi sår kartofler, gulerødder, jordbær og andre frugt/grøntsager i vores plantekasser.
- Vi laver bål i vores bålhytte, hvor der synges fællessange og læses bøger.
- Vi samler ind til vores årlige juledekorationer, vi sår karse, samler blade og sanser alle farverne i naturen.

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Kultur, æstetik og fællesskab i Børnehuset Engen:

Børn kan igennem det kulturelle skabe sig erfaringer, som de kan bruge i deres videre liv. Det kulturelle og æstetiske taler til barnets sanser og følelser, hvor barnet derfor kan opleve nye sider af sig selv og andre børn. Det er vigtigt, at barnet møder forskellige læringsmiljøer, hvor det kan forankre værdier, og hvor det lærer at begå sig på en hensynsfuld og demokratisk måde i dets liv.

Det gør vi bl.a. når:

- Vi skaber forskellige lege- og læringsmiljøer hvor børnene medinddrages i processen.
- Vi tager til teater og musik på musisk skole.
- Vi har musik hver tirsdag med musikpædagog fra musisk skole.
- Vi fejrer kulturelle årstider og lærer om traditioner i Danmark som: jul, fastelavn, halloween, påske.
- Vi tegner, maler, er kreative, udvikler og bruger vores fantasi til at skabe.
- Vi afholder forældrekafe med fernisering, hvor børnene viser og fortæller om deres.
- Vi laver biograf, hvor barnet oplever forskellige kunstarter.
- Vi udarbejder stop motion film med børnene.

Evalueringsskultur

”Gennem evaluering og dokumentation skabes ny viden, der bidrager til at udvikle kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og til at skabe de bedste betingelser for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. En velfungerende evalueringsskultur baserer sig på, at vi som pædagogisk personale og ledelse udvikler en løbende faglig selvkritisk og reflekteret tilgang til vores pædagogiske praksis.

En systematisk evaluerende pædagogisk praksis er en proces, hvor vi gennem en række faser vurderer og reflekterer over sammenhængen mellem læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Hensigten er, at vi herudfra kan formulere nye formål eller arbejde ud fra de samme mål på nye måder.

For at udvikle en systematisk evaluerende praksis, har vi, i dagtilbudsområde Nord, valgt at tage udgangspunkt i Børne og undervisningsministeriets materiale, udarbejdet af Danmarks Evalueringssinstitut.

Det består af:

Kort om Evaluerende pædagogisk praksis. <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/evaluerende-paedagogisk-praksis-0>

Redskab til selvevaluering. <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/redskab-selvevaluering>

Redskab: Tegn på Læring. <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/tegn-paa-laering-ii>

Vi har i Engen 2 faglige fyrtårn, hvor den ene er uddannet i 2020 og den anden i 2022. Vi er i gang med at etablere en evalueringsskultur for løbende evalueringer på dels de pædagogiske grundlag i blomsten samt læreplanstemaerne.

Vi bruger aula til at informere forældre om nuværende processer og deres barns hverdag. Her benytter vi både praksiseksempler, billede- og videdokumentation samt fortællinger om barnets hverdag.

Den pædagogiske læreplan skal evalueres minimum hver andet år. Vi har planer om, at vi 2 gange om året på vores personalemøde vil arbejde med evalueringen og vil benytte EVAs materiale til evaluering. Udover at tage de pædagogiske grundlag samt læreplanstemaerne under lup, vil vi også løbende evaluere på vores temaer ift. vores årshjul med drøftelse af metoder, succeser, udfordringer og hvilke justeringer, der eventuelt skal iværksættes. Vi afholder stuemøder 1x ugen, hvor stuerne vil evaluere på stuebasis. Her evaluerer de deres skema til handling.